

آثار فشار جمعیت

کشور در حال توسعه به مصرف می‌رسد. وی همچنین خاطر نشان ساخته رشد روز افزون جمعیت در مناطقی که منابع چندانی ندارند، مشکلات توسعه را دو چندان می‌نماید. برای مثال در بنگلادش که میلیونها نفر در شرایطی خطرناک در زاغه‌های کثیف و حاشیه‌ای زندگی می‌کنند و قطعاً با بلایایی مواجهند، پیش بینی می‌شود که تا ۳۵ سال آینده، جمعیتش حتی چنانچه میزان تولید تا نصف کاهش یابد، دو برابر شده و به ۲۲۰ میلیون نفر برسد.

1. International Planned Parenthood Federation

در مقاله‌ای که در نشریه هرالد تریبون بین‌المللی مورخ ۲۴ ژانویه ۱۹۹۲ بچاپ رسیده است. بنابه اظهار آقای رامفان عضو انجمن IPPF^۱ (فدراسیون بین‌المللی برنامه‌ریزی برای والدین)، ۸۰ درصد مبادلات تجاری دنیا تنها توسط ۲۵ درصد از جمعیت دنیا که بیشتر آنها در کشورهای صنعتی زندگی می‌کنند انجام می‌شود و ۷۵ درصد مابقی جمعیت دنیا تنها ۲۰ درصد این مبادلات را به خود اختصاص داده‌اند.

در این مقاله که برای یک سخنرانی در کنفرانس تجارت و توسعه در منطقه آسیا و اقیانوسیه تهیه شده، رامفال گفته است که مقدار انرژی مصرفی یک فرد در یک کشور توسعه یافته برابر با ۱۸ برابر مقداری است که توسط یک فرد در یک

گزارشی از سخنرانی استاد هاشم پسران در زمینه سیاستهای ارزی و توسعه اقتصادی در ایران

پرفسور هاشم پسران مدرس دانشگاه کمبریج انگلستان، که اخیراً به دعوت مؤسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه وابسته به سازمان برنامه و بودجه، به ایران سفر کرده بود؛ طی چند سخنرانی در سازمان برنامه و بودجه و دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران به ارزیابی و بررسی استراتژی توسعه ایران و مسائل مبتلا به آن پرداخت.

ایشان در ابتدا عوامل مؤثر بر اقتصاد ایران پس از انقلاب اسلامی را به پنج گروه بدین شرح تقسیم نمود:

۱. اثرات مستقیم انقلاب
 ۲. جنگ ۸ ساله با عراق
 ۳. عوامل خارجی نظیر نوسانات تولید و قیمت نفت در بازارهای بین المللی
 ۴. تحریم اقتصادی و بلوکه نمودن ذخایر ارزی کشور
 ۵. سیاستهای اقتصادی
- وی سپس به سیاستهای اتخاذ شده در دهه پس از انقلاب اشاره نموده و سیاستها را به این ترتیب برشمرد:
۱. ملی کردن بانکها، شرکتهای بیمه، و تعداد زیادی از صنایع در تابستان ۱۳۵۸، که به عقیده ایشان خیلی اضطرابی و به منظور حل بحران در نظام صنعتی و بانکی بود و مبنای سیاسی و ایدئولوژیک نداشت.
 ۲. تثبیت ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی در بازار رسمی.
 ۳. سیاست کنترل شدید واردات.
 ۴. سیاست انزوای اقتصادی.
 ۵. سیاست کاهش تولید و صادرات نفتی.
 ۶. انکای هر چه بیشتر به دخالت دولت در نظام

اقتصادی.

به علت وابستگی اقتصادی کشور - که از خصوصیات عمده کشورهای صادر کننده نفت است و حتی انقلاب هم قادر نیست آن را عوض کند - لذا صنایع کشور به تکنولوژی غربی و وسایل و مواد اولیه خارجی متکی بودند و در نتیجه به واسطه درگیری جمهوری اسلامی با کشورهای صنعتی غرب، بخش صنعتی بیش از سایر بخشهای اقتصادی لطمه دید. علاوه بر وابستگی شدید صنایع به واردات، عواملی دیگر از قبیل مشخص نبودن نحوه مالکیت، کمبود نیروی انسانی متخصص و ماهر، و مسائل کارگری نیز اثر عمده ای بر صنایع گذاشته است.

وی سپس به این نکته اشاره نمود که عکس العمل دولت جمهوری اسلامی در قبال مشکلات و مسائل اقتصادی فاقد نظم و چهارچوبی کلی بوده و غالباً دچار روزمرگی بوده است.

ایشان عواملی را که در تعیین ارزش نرخ تعادلی واقعی ارز دارند بدین شرح برشمرد:

- کاهش تولید و صادرات نفت
- نامساعدی روابط تجاری خارجی
- فرار سرمایه های شخصی و خصوصی و توقیف داراییهای ایران در زمان بحران گروگانگیری
- از بین رفتن سرمایه انسانی و فیزیکی در اثر جنگ با عراق

در این سخنرانی گفته شد: در مقطع کاهش درآمد ارزی ما به جای آنکه بگذاریم قیمت ارز بالا برود سعی کردیم آن را تثبیت کنیم و این یکی از مسائل اساسی بحران بود. اگر قیمت ارز را قابل انعطاف بگذاریم این امر به خود اتکایی - و نه خود کفایی که اصطلاح نادرستی است - اقتصادی

کمک می کند. قابلیت انعطاف پذیری نظام یک ویژگی خوداتکایی است. سیاست ما با دنیای خارج یا بایستی انزوای طلبانه باشد یا مرتبط. در صورت دوم بایستی اقتصاد قابل انعطافی داشته باشیم تا بتوانیم با شوکهای خارجی مقابله کنیم.

بین ۸۵ تا ۹۰ درصد درآمد ملی ناشی از صادرات نفت است. این درآمد اثر مهمی بر بودجه و اقتصاد دولت می گذارد. به واسطه وجود نفت رقابت صنعتی کاهش می یابد و دولت نیز به همین دلیل بایستی در این بخش دخالت کند. سیاست ایران در گذشته و در حال حاضر جایگزینی واردات بوده که اثرات درآمد نفت را تشدید می کند.

نامبرده در انتها، استراتژیهای توسعه در جهان را به دو شیوه درون نگر و برون نگر تقسیم نمود و اظهار داشت: سیاست درون نگر سیاست جایگزینی واردات است و حمایت شدیدی از صنایع به عمل می آورد و با درآمد نفت تشدید یافته و یا کاهش می یابد. سیاست برون نگر آن است که گفته شود صنایعی که حمایت می کنیم در عین حال تابع یک نظام رقابتی خارج باشند.

ترکیه سیاست درون نگر را دنبال نمود و کره جنوبی استراتژی برون نگر را. در سال ۱۹۸۴ تولید کره نسبت به ۱۹۶۰، ۶٫۵ برابر شده بود، حال آنکه تولید کره در همان سالها ۳٫۵ برابر شده بود. در همین ایام تولید صنعتی کره ۳۲۰ برابر شد حال آنکه در ترکیه ۵٫۵ برابر گردید. با توجه به تجربه این دو کشور و ضمن انتقاد به استراتژی جایگزینی واردات که کشور ما در گذشته دنبال نموده است، ایشان توصیه نمود که برای تدوین استراتژی توسعه کشور بایستی به سیاستهای توسعه برون نگر توجه نمود.

گردهمایی های منطقه ای و بین المللی سال جاری

عنوان گردهمایی ها

محل برگزاری

تاریخ شروع و خاتمه شمسی
میلادی

۱- اجلاس متخصصین درباره امنیت آسیب پذیر	ژنو	۱۱-۱۴ خرداد	۱-۴ ژوئن
۲- کنفرانس سازمان ملل درباره محیط و توسعه	ریودوژانیرو-برزیل	۱۱-۲۲ خرداد	۱-۱۲ ژوئن
۳- اجلاس کمیته سازمان های غیردولتی وین درباره جوانان	وین	۱۴ خرداد	۴ ژوئن
۴- هفتمین کنفرانس تحقیق درباره شهر و منطقه	ژنو	۲۵-۲۹ خرداد	۱۵-۱۹ ژوئن
۵- اجلاس پانزدهم گروه کار درباره نظم جدید اقتصاد بین المللی	نیویورک	۱-۱۱ تیر	۲۲ ژوئن-۲ ژوئیه
۶- اجلاس گروه متخصصین درباره توسعه محیط بنادر	ژاپن	-	۲۹ ژوئن-۳ ژوئیه
۷- بیست و دومین سمپوزیوم بین المللی درباره ارزشهای منطق	سندهای-ژاپن	۶-۸ خرداد	۲۷-۲۹ مه
۸- بیستمین کنفرانس بین المللی زنان روستایی جهان	لاسه	۳۱ خرداد-۸ تیر	۲۱-۲۹ ژوئن
۹- کنفرانس و نمایشگاه آخرین هنر و تکنولوژی فرش ایران	تهران	۲۰-۲۲ خرداد	۱۰-۱۲ ژوئن
۱۰- نمایشگاه بین المللی منسوجات خانگی	کپنهاگ	خرداد	ژوئن